

1. นกตีนเทียน Black-winged Stilt *Himantopus himantopus*
2. นกหัวโตเล็กขาเหลือง Little Ringed Plover *Charadrius dubius*
3. นกหัวโตหลังจุดสีทอง Lesser Golden Plover *Pluvialis fulva*
4. นกสตันท์อกเทา Temminck's Stint *Calidris temminckii*
5. นกทะเลขาแดงลายจุด Spotted Redshank *Tringa erythropus*
6. นกทะเลขาแดงธรรมดา Common Redshank *Tringa totanus*
7. นกทะเลขาเขียว Common Greenshank *Tringa nebularia*
8. นกชายเลนบึง Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis*
9. นกชายเลนน้ำจืด Wood Sandpiper *Tringa glareola*
10. นกเด้าดิน Common Sandpiper *Actitis hypoleucos*
11. นกชายเลนปากโค้ง Curlew Sandpiper *Calidris ferruginea*
12. นกปากซ่อม Snipes *Gallinago* sp.

Erftemeijer and Jukmongkol [1999] รายงานการสำรวจนกชายเลนอพยพที่พบตามชายฝั่งรอบอ่าวไทยตอนใน ไว้ว่าพบนกดังต่อไปนี้

1. นกตีนเทียน Black-winged Stilt *Himantopus himantopus*
2. นกหัวโตสีเทา Grey Plover *Pluvialis squatarola*
3. นกหัวโตเล็กขาเหลือง Little Ringed Plover *Charadrius dubius*
4. นกหัวโตหลังจุดสีทอง Lesser Golden Plover *Pluvialis fulva*
5. นกหัวโตขาค้ำ Kentish Plover *Charadrius alexandrinus*
6. นกหัวโตมลายู Malaysian Plover *Charadrius peronii*
7. นกหัวโตทรายเล็ก Mongolian Plover *Charadrius mongolus*
8. นกหัวโตทรายใหญ่ Greater Sand-Plover *Charadrius leschenaultii*
9. นกอีโก้ยใหญ่ Eurasian Curlew *Numenius arquata*
10. นกอีโก้ยเล็ก Whimbrel *Numenius phaeopus*
11. นกปากแอนหางดำ Black-tailed Godwit *Limosa limosa*
12. นกปากแอนหางลาย Bar-tailed Godwit *Limosa lapponica*
13. นกซ่อมทะเลอกแดง Asiatic Dowitcher *Limnodromus semipalmatus*
14. นกทะเลขาแดงลายจุด Spotted Redshank *Tringa erythropus*
15. นกทะเลขาแดงธรรมดา Common Redshank *Tringa totanus*
16. นกทะเลขาเขียว Common Greenshank *Tringa nebularia*
17. นกทะเลขาเขียวลายจุด Nordmann's Greenshank *Tringa guttifer*
18. นกชายเลนบึง Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis*
19. นกชายเลนเขียว Green Sandpiper *Tringa ochropus*
20. นกชายเลนน้ำจืด Wood Sandpiper *Tringa glareola*
21. นกเด้าดิน Common Sandpiper *Actitis hypoleucos*
22. นกชายเลนปากแอน Terek Sandpiper *Xenus cinereus*
23. นกพลิกหิน Ruddy Turnstone *Arenaria interpres*
24. นกลอยทะเลอกแดง Red-necked Phalarope *Phalaropus lobatus*

25. นกสตี้นท์คอแดง Rufous-necked Stint *Calidris rifucollis*
26. นกสตี้นท์อกเทา Temminck's Stint *Calidris temminckii*
27. นกสตี้นท์นิ้วยาว Long-toed Stint *Calidris subminuta*
28. นกชายเลนปากช้อน Spoon-billed Sandpiper *Eurynorhynchus pygmaeus*
29. นกคอสั้นตีนไว Sanderling *Calidris albe*
30. นกชายเลนปากโค้ง Curlew Sandpiper *Calidris ferruginea*
31. นกชายเลนปากกว้าง Broad-billed Sandpiper *Limicola falcinellus*
32. นกนือทเล็ก Red Knot *Calidris canutus*
33. นกนือทใหญ่ Great Knot *Calidris tenuirostris*
34. นกรัฟ Ruff *Philomachus pugnax*

(2) การสำรวจภาคสนาม ตลอดระยะเวลาการศึกษา มีฝนตกค่อนข้างต่อเนื่องทุกเดือน ไม่มีช่วงใดที่มีความแห้งแล้งยาวนานดังเช่นในปีที่ผ่านมา

(2.1) สัตว์ป่า ประเภทสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมพบน้อยมาก คาดว่ามีน้อยและหลบซ่อนตัวจากมนุษย์ ได้แก่ กระจอกปลายหางดำ¹¹ และอีเห็นธรรมดา¹²

(2.2) นกบก จากจุดสำรวจทั้งหมด 33 จุด สำรวจพบนกทั้งหมด 110 ชนิด ในจำนวนนี้ จำแนกตามสถานภาพของประชากรได้เป็นสัตว์ที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ 2 ชนิด ได้แก่ นกกระสาแดง และนกกะสาแดง สัตว์ที่มีสถานภาพมีแนวโน้มสูญพันธุ์ 1 ชนิด ได้แก่ นกเขนน้อยคิ้วขาว สัตว์ที่มีสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม 5 ชนิด ได้แก่ นกเปิดคับแค เขี้ยวแดง นกออก เขี้ยวขอบปี นกกระจาบทธรรมดา นอกนั้นเป็นสัตว์ไม่พบอยู่ในบัญชีรายชื่อ (ตารางที่ 2.10) หากแบ่งนกที่พบออกตามแหล่งหากินและชนิดอาหาร คือแบ่งเป็นนกที่หากินในหรือใกล้แหล่งน้ำ กับนกกบก และแบ่งนกกบกออกตามชนิดของอาหารที่เลือกกิน จะได้ดังต่อไปนี้

¹¹ กระจอกปลายหางดำ (Gray-bellied Squirrel) *Callosclurus caniceps* เป็นกระจอกชนิดพันธุ์ที่พบในประเทศไทย ยกเว้นทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบได้ในพม่าและมาเลเซีย มีหลาย subspecies แบ่งตามภาคที่พบ ในภาคใต้ตอนล่างของไทย และตลอดดินแดนมาเลเซีย จะเป็น subspecies *concolor*

กระจอกปลายหางดำ สามารถปรับตัวอาศัยอยู่ใกล้คนได้ดี พบเห็นได้ตามสวนป่า สวนผลไม้ ในป่าทุติยภูมิ สวนตามบ้าน รวมทั้งในป่าสมบูรณ์ พบมากในเขตพื้นที่ราบระดับต่ำมากกว่าบนที่มีความสูงมาก ชอบอาศัยอยู่บนต้นไม้ แม้บางครั้งอาจพบลงมากับผลไม้ร่วงหล่นบนพื้นดิน แต่ก็จะพาอาหารกลับขึ้นไปบนต้นไม้อีก กินอาหารประเภทผลไม้ และแมลง ออกลูกครอกละ 2-4 ตัว อายุขัยที่มีรายงานจากกรุงเสียงประมาณ 9 ปี 6 เดือน

กระจอกปลายหางดำ ยังไม่จัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์

¹² อีเห็นธรรมดา (Common palm civet) *Paradoxurus hemaphroditus* พบได้ทั่วประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย และทั่วทั้งเขตเอเชียอาคเนย์

อีเห็นธรรมดา แม้จะมีลักษณะปรับตัวเพื่ออาศัยในป่า แต่มักพบอาศัยอยู่ใกล้แหล่งอาศัยของคน โดยแอบซ่อนอยู่ตามกิ่งก้าน ในเวลากลางวัน ออกหากินในเวลากลางคืน ตามพื้นที่สวนและป่าละเมาะ กินอาหารจำพวกหนูต่างๆ ผลไม้ตามสวน เช่นมะม่วง กัลยาลับประรด แดงโม เป็นต้น อีกทั้งยังชอบกินแมลงและหอย สืบพันธุ์ตลอดปี แต่อาจพบมากระหว่างเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ออกลูกครอกละ 2-4 ตัว อายุขัยประมาณ 14 ปี

อีเห็นธรรมดา ยังไม่จัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์

ตารางที่ 2.10 ชนิดของนกที่สำรวจพบทั้งหมดในพื้นที่ศึกษา

ชื่อสามัญ ไทย-อังกฤษ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติ ประชากร	สถานภาพ
1 นกเป็ดผี (Little Grebe)	<i>Podiceps ruficollis</i>	R-C	
2 นกกาน้ำเล็ก (Little Cormorant)	<i>Phalacrocorax niger</i>	R-C	
3 นกกระสาหลวง (Grey Heron)	<i>Ardea cinerea</i>	WV-C	EN
4 นกกระสาแดง (Purple Heron)	<i>Ardea purpurea</i>	R-UC; WV-C	EN
5 นกยางกรอกพันธุ์จีน (Chinese Pond-Heron)	<i>Ardeola bacchus</i>	WV-C	
6 นกยางควาย (Cattle Egret)	<i>Bubulcus ibis</i>	WV-C	
7 นกยางทะเล (Pacific Reef-Egret)	<i>Egretta sacra</i>	R-C	
8 นกยางโทนใหญ่ (Great Egret)	<i>Egretta alba</i>	R-C; WV-C	
9 นกยางโทนน้อย (Plume Egret)	<i>Egretta intermedia</i>	WV-C	
10 นกยางเป็ย (Little Egret)	<i>Egretta garzetta</i>	R-C; WV-C	
11 นกยางเขียว (Little Heron)	<i>Butorides striatus</i>	R-C	
12 นกยางไฟหัวดำ (Yellow Bittern)	<i>Ixobrychus sinensis</i>	R-C	
13 นกยางไฟธรรมดา (Cinnamon Bittern)	<i>Ixobrychus cinnamomeus</i>	R-C	
14 นกเป็ดคั้บแค (Cotton Teal)	<i>Nettapus coromandelianus</i>	R-C	NT
15 นกเป็ดแดง (Whistling Duck)	<i>Dendrocygna javanica</i>	R-C	
16 เหยี่ยวออสเปร (Osprey)	<i>Pandion haliaetus</i>	WV-UC	
17 เหยี่ยวขาว (Black-shouldered Kite)	<i>Elanus caeruleus</i>	R-C	
18 เหยี่ยวแดง (Brahminy Kite)	<i>Haliastur indus</i>	R-C	NT
19 เหยี่ยวกิ้งก่าสีดำ (Black Baza)	<i>Aviceda leuphotyes</i>	WV-C	
20 เหยี่ยวนกเขาชिकรา (Shikra)	<i>Accipiter badius</i>	WV-C; R-C	
21 เหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น (Japanese Sparrowhawk)	<i>Accipiter gularis</i>	PM-C	
22 นกออก (White-bellied Sea-Eagle)	<i>Haliaeetus leucogaster</i>	R-UC	NT
23 เหยี่ยวรุ้ง (Crested Serpent Eagle)	<i>Spilornis cheela</i>	R-C	
24 เหยี่ยวฮอบบี้ (Oriental Hobby)	<i>Falco severus</i>	R-UC	NT
25 นกคุ่มอกลาย (Barred Buttonquail)	<i>Turnix suscitator</i>	R-C	

ตารางที่ 2.10 ชนิดของนกที่สำรวจพบทั้งหมดในพื้นที่ศึกษา (ต่อ)

ชื่อสามัญ ไทย-อังกฤษ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติ ประชากร	สถานภาพ
26 นกอัญชัญอกเทา (Slaty-breasted Rail)	<i>Rallus striatus</i>	R-C	
27 นกอัญชัญเล็ก (Baillon's Crake)	<i>Porzana pusilla</i>	WV-C	
28 นกหนูแดง (Ruddy-breasted Crake)	<i>Porzana fusca</i>	R-C	
29 นกอัญชัญคิ้วขาว (White-browed Crake)	<i>Porzana cinerea</i>	R-UC	
30 นกกวัก (White-breasted Waterhen)	<i>Amaurornis phoenicurus</i>	R-C	
31 นกอีล้า (Common Moorhen)	<i>Gallinula chloropus</i>	R-C	
32 นกอีแก้ง (Purple Swampphen)	<i>Porphyrio porphyrio</i>	R-C	
33 นกกระแตแต้แว้ด (Red-wattled Lapwing)	<i>Vanellus indicus</i>	R-C	
34 นกหัวโตหลังจุดสีทอง (Pacific Golden Plover)	<i>Pluvialis fulva</i>	WV-C	
35 นกหัวโตเล็กขาเหลือง (Little Ringed Plover)	<i>Charadrius dubius</i>	WV-C	
36 นกหัวโตทรายใหญ่ (Greater Sand-Plover)	<i>Charadrius leschenaultii</i>	WV-C	
37 นกชายเลนบึง (Marsh Sandpiper)	<i>Tringa stagnatilis</i>	WV-C	
38 นกชายเลนน้ำจืด (Wood Sandpiper)	<i>Tringa glareola</i>	WV-C	
39 นกเด้าดิน (Common Sandpiper)	<i>Actitis hypoleucos</i>	WV-C	
40 นกปากซ่อมหางเข็ม (Pintail Snipe)	<i>Gallinago stenura</i>	WV-C	
41 นกปากซ่อมหางพัด (Common Snipe)	<i>Gallinago gallinago</i>	WV-C	
42 นกโป่งวิด (Greater Painted-snipe)	<i>Rostratula benghalensis</i>	R-C	
43 นกแอมันทุ่งใหญ่ (Oriental Pratincole)	<i>Glareola maldivarum</i>	BV-C	
44 นกตีนเทียน (Black-winged Stilt)	<i>Himantopus himantopus</i>	R-C	
45 นกนางนวลแกลบเคราขาว (Whiskered Tern)	<i>Chlidonias hybridus</i>	WV-C	
46 นกเป็ดคอกสีม่วง (Pink-necked Pigeon)	<i>Treron vernans</i>	R-C	
47 นกเป็ดคอกสีม่วงหน้าตาล (Orange-breasted Pigeon)	<i>Treron bicincta</i>	R-UC	
48 นกพิราบป่า (Rock Pigeon)	<i>Columba livia</i>	R-C	
49 นกเขาใหญ่ (Spotted Dove)	<i>Streptopelia chinensis</i>	R-C	
50 นกเขาขาว (Zebra Dove)	<i>Geopelia striata</i>	R-C	
51 นกอีราบตักแตน (Plaintive Cuckoo)	<i>Cacomantis merulinus</i>	R-C	
52 นกกาเหว่า (Common Koel)	<i>Eudynamis scolopacea</i>	R-C	
53 นกบั้งรอกใหญ่ (Green-billed Malkoha)	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	R-C	
54 นกกะปูดใหญ่ (Greater Coucal)	<i>Centropus sinensis</i>	R-C	
55 นกแอ่นตาล (Asian Palm-Swift)	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	R-C	
56 นกแอ่นบ้าน (House Swift)	<i>Apus affinis</i>	R-C	
57 นกกระเดียนน้อยธรรมดา (Common Kingfisher)	<i>Alcedo atthis</i>	WV-C	

ตารางที่ 2.10 ชนิดของนกที่สำรวจพบทั้งหมดในพื้นที่ศึกษา (ต่อ)

ชื่อสามัญ ไทย-อังกฤษ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติ ประชากร	สถานภาพ
58 นกกระเดียนใหญ่ธรรมดา (Stork-billed Kingfisher)	<i>Halcyon capensis</i>	R-UC	
59 นกกระเดียนอกขาว (White-throated Kingfisher)	<i>Halcyon smyrnensis</i>	R-C	
60 นกกระเดียนหัวดำ (Black-capped Kingfisher)	<i>Halcyon pileata</i>	WV-C	
61 นกกินเปี้ยว (Collared Kingfisher)	<i>Halcyon chloris</i>	R-C	
62 นกจาบคาหัวสีส้ม (Chestnut-headed Bee-eater)	<i>Merops leschenaulti</i>	R-C	
63 นกจาบคาหัวเขียว (Blue-tailed Bee-eater)	<i>Merops philippinus</i>	WV-C	
64 นกจาบคาคอสีฟ้า (Blue-throated Bee-eater)	<i>Merops viridis</i>	R-C	
65 นกตะขาบทุ่ง (Indian Roller)	<i>Coracias benghalensis</i>	R-C	
66 นกตะขาบดง (Dollarbird)	<i>Eurystomus orientalis</i>	R-C	
67 นกโพระดกธรรมดา (Lineated Barbet)	<i>Megalaima lineata</i>	R-C	
68 นกตีทอง (Coppersmith Barbet)	<i>Megalaima haemacephala</i>	R-C	
69 นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง (Common Goldenback)	<i>Dinopium javanense</i>	R-C	
70 นกนางแอ่นบ้าน (Barn Swallow)	<i>Hirundo rustica</i>	WV-C	
71 นกนางแอ่นแปซิฟิก (Pacific Swallow)	<i>Hirundo tahitica</i>	R-C	
72 นกนางแอ่นตะโพกแดง (Red-rumped Swallow)	<i>Hirundo daurica</i>	R-C; WV-C	
73 นกเด้าดินทุ่ง (Richard's Pipit)	<i>Anthus novaeseelandiae</i>	R-C	
74 นกเด้าลมเหลือง (Yellow Wagtail)	<i>Motacilla flava</i>	WV-C	
75 นกเด้าลมดง (Forest Wagtail)	<i>Dendronanthus indicus</i>	WV-C	
76 นกเขนน้อยคิ้วขาว (Pied Triller)	<i>Lalage nigra</i>	R-UC	VU
77 นกพญาไฟสีเทา (Ashy Minivet)	<i>Pericrocotus divaricatus</i>	WV-C	
78 นกขมิ้นน้อยธรรมดา (Common Iora)	<i>Aegithina tiphia</i>	R-C	
79 นกปรอดทอง (Black-headed Bulbul)	<i>Pycnonotus atriceps</i>	R-C	
80 นกปรอดคอลาย (Stripe-throated Bulbul)	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	R-C	
81 นกปรอดหน้าवल (Yellow-vented Bulbul)	<i>Pycnonotus goiavier</i>	R-C	
82 นกปรอดสวน (Streak-eared Bulbul)	<i>Pycnonotus blandfordi</i>	R-C	
83 นกแซงแซวหางปลา (Black Drongo)	<i>Dicrurus macrocercus</i>	WV-C	
84 นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ (Greater Racket-tailed Drongo)	<i>Dicrurus paradiseus</i>	R-C	

ตารางที่ 2.10 ชนิดของนกที่สำรวจพบทั้งหมดในพื้นที่ศึกษา (ต่อ)

ชื่อสามัญ ไทย-อังกฤษ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติ ประชากร	สถานภาพ
85 นกขมิ้นท้ายทอยดำ (Black-naped Oriole)	<i>Oriolus chinensis</i>	WV-C; BV-C	
86 อีกา (Large-billed Crow)	<i>Corvus macrorhynchos</i>	R-C	
87 นกจาบดินอกลาย (Puff-throated Babbler)	<i>Pellorneum ruficeps</i>	R-C	
88 นกกินแมลงอกเหลือง (Striped Tit-Babbler)	<i>Macronous gularis</i>	R-C	
89 นกกระจ้อยป่าโก่งกาง (Flyeater)	<i>Gerygone sulphurea</i>	R-C	
90 นกกระจ้อยคอขาว (Yellow-bellied Warbler)	<i>Abroscopus superciliosus</i>	R-C	
91 นกพงใหญ่พันธุ์ญี่ปุ่น (Great Reed-Warbler)	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	WV-C	
92 นกยอดข้าวหางแพนลาย (Zitting Cisticola)	<i>Cisticola juncidis</i>	R-C	
93 นกกระจับหน้าท้องเหลือง (Yellow-bellied Prinia)	<i>Prinia flaviventris</i>	R-C	
94 นกกระจับน้อยธรรมดา (Common Tailorbird)	<i>Orthotomus sutorius</i>	R-C	
95 นกกระจับคอดำ (Dark-necked Tailorbird)	<i>Orthotomus atrogularis</i>	R-C	
96 นกกางเขนบ้าน (Magpie Robin)	<i>Copsychus saularis</i>	R-C	
97 นกจับแมลงสีน้ำตาล (Asian Brown Flycatcher)	<i>Muscicapa dauurica</i>	WV-C	
98 นกอีแพรดแถบอกดำ (Pied Fantail)	<i>Rhipidura javanica</i>	R-C	
99 นกอีเสือสีน้ำตาล (Brown Shrike)	<i>Lanius cristatus</i>	WV-C	
100 นกเอี้ยงสาริกา (Common Myna)	<i>Acridotheres tristis</i>	R-C	
101 นกกินปลีคอสีน้ำตาล (Brown-throated Sunbird)	<i>Anthreptes malacensis</i>	R-C	
102 นกกินปลีอกเหลือง (Olive-backed Sunbird)	<i>Nectarinia jugularis</i>	R-C	
103 นกปลีกล้วยเล็ก (Little Spiderhunter)	<i>Arachnothera longirostra</i>	R-C	
104 นกสีชมพูสวน (Scarlet-backed Flowerpecker)	<i>Dicaeum cruentatum</i>	R-C	
105 นกแว่นตาขาวสีทอง (Oriental White-eye)	<i>Zosterops palpebrosus</i>	R-C	
106 นกกระจอกบ้าน (House Sparrow)	<i>Passer domesticus</i>	R-C	
107 นกกระจอกตาล (Plain-backed Sparrow)	<i>Passer flaveolus</i>	R-C	
108 นกกระจาบทธรรมดา (Baya Weaver)	<i>Ploceus philippinus</i>	R-C	NT
109 นกกระตีดตะโพกขาว (White-rumped Munia)	<i>Lonchura striata</i>	R-C	
110 นกกระตีดขี้หมู (Scaly-breasted Munia)	<i>Lonchura punctulata</i>	R-C	

หมายเหตุ : คำย่อ R = Resident species = ประชากรประจำถิ่น ชนิดที่พบตลอดปี และอาจผสมพันธุ์ในพื้นที่ ; WV = Winter visitor species = ประชากรอพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว นอกฤดูสืบพันธุ์ ไม่ผสมพันธุ์ในพื้นที่ ; BV = ประชากรอพยพเข้ามาสืบพันธุ์ ; PM = ประชากรอพยพผ่าน ; C = Common = พบเป็นประจำ ; UC = Uncommon = ไม่พบบ่อย ; EN = สถานภาพใกล้สูญพันธุ์ ; VU = สถานภาพมีแนวโน้มสูญพันธุ์ ; NT = สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (ดูคำอธิบายท้ายตารางนี้)

ตารางที่ 2.10 ชนิดของนกที่สำรวจพบทั้งหมดในพื้นที่ศึกษา (ต่อ)

คำอธิบายท้ายตารางที่ 2.10 เกี่ยวกับคุณสมบัติด้านการกระจายตามฤดู - ความชุกชุม - สถานภาพของสัตว์ป่า

การกระจายตามฤดูของประชากร (นก) ในประเทศไทย มีดังนี้

(1) ประชากรประจำถิ่น (*Residents*) คือนกที่พบอาศัยตลอดปีและขยายพันธุ์ในท้องถิ่นนั้น

(2) ประชากรนกอพยพเข้ามาอาศัยในฤดูหนาวนอกฤดูสืบพันธุ์ (*Winter Visitors* หรือ *Non-Breeding Visitors*) คือประชากรนกอพยพจากต่างถิ่นนอกฤดูสืบพันธุ์ เคลื่อนย้ายเข้ามาอาศัยในพื้นที่ในฤดูหนาวของทวีปทางเหนือ ระหว่างเดือนกันยายนถึงพฤษภาคม นกบางชนิดอาจจะเคลื่อนย้ายเข้ามาก่อนเช่นเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม หรือบางชนิดอาจจะอาศัยอยู่ในประเทศไทยนานจนเข้าสู่ฤดูร้อน

(3) ประชากรนกอพยพเข้ามาสืบพันธุ์ (*Breeding Visitors*) คือประชากรนกอพยพเข้าสู่ท้องถิ่นของประเทศไทยเพียงบางช่วงของปีเพื่อสืบพันธุ์ ส่วนมากจะเคลื่อนย้ายเข้ามาในฤดูฝน ตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนหรือต้นเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป มีนกอีกบางชนิดที่อพยพเข้ามาสืบพันธุ์ในฤดูแล้ง

(4) นกอพยพผ่าน (*Passing Migrants*) คือประชากรชนิดที่ผ่านเข้ามาในช่วงเวลาสั้นๆ ตามเส้นทางการอพยพระหว่างแหล่งสืบพันธุ์ทางตอนเหนือของประเทศไทยและแหล่งพักอาศัยในฤดูหนาวทางตอนใต้ของประเทศไทย ส่วนมากจะผ่านเข้ามาในระหว่างเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม และเดือนสิงหาคมถึงพฤศจิกายน อาจมีนกส่วนน้อยที่อาศัยอยู่ตลอดฤดูหนาวในประเทศไทย [Lekagul & Round, 1991]

ความชุกชุมของประชากรนก เป็นประมาณการในระดับท้องถิ่นที่พบนกชนิดนั้น แบ่งเป็นระดับ ดังนี้

(1) พบน้อย (*Rare*) คือพบยาก หรือไม่พบเป็นประจำในท้องถิ่นนั้น

(2) พบไม่มาก (*Uncommon*) คือพบได้ แม้ไม่พบเป็นประจำแต่ก็พบเห็นได้ไม่ยาก ฤดูกาลที่ปรากฏอาจจำกัดมาก

(3) พบมาก (*Common*) คือพบเป็นประจำทั่วไปในท้องถิ่น ไม่จำเป็นว่าต้องมีขนาดประชากรใหญ่ และอาจพบมากเป็นพิเศษในบางพื้นที่

สถานภาพของสัตว์ป่าทางการอนุรักษ์ตามเกณฑ์ของ IUCN (สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, 2540) อธิบายได้ดังนี้

(1) สถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (*Endangered*) ได้แก่ชนิดพันธุ์ที่ประสบความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในธรรมชาติในอนาคตอันใกล้ ดังกำหนดในเกณฑ์ต่อไปนี้ (ก) มีจำนวนลดลงโดยสามารถสังเกต ประมาณ วินิจฉัยได้ หรือถูกคาดการณ์ว่าจะลดลงอย่างน้อยร้อยละ 50 ในช่วงระยะเวลา 10 ปีหรือ 3 รุ่น แล้วแต่ว่าช่วงเวลาใดจะนานกว่า โดยวิธีสังเกตโดยตรง ใช้ค่าดัชนีความชุกชุมที่เหมาะสมของชนิดพันธุ์ ตรวจสอบการลดลงของพื้นที่การแพร่กระจาย หรือคุณภาพของถิ่นที่อยู่อาศัย ศักยภาพการใช้ประโยชน์ ผลกระทบของชนิดพันธุ์นำเข้า (ข) ขอบเขตการแพร่กระจายโดยประมาณน้อยกว่า 5,000 ตารางกิโลเมตร หรือพื้นที่การแพร่กระจายโดยประมาณน้อยกว่า 500 ตารางกิโลเมตร และประชากรกระจัดกระจายอย่างมาก อาศัยอยู่ในตำแหน่งที่อยู่อาศัยไม่มากกว่า 5 แห่ง หรือมีการลดลงอย่างต่อเนื่องหรือมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของขอบเขตและพื้นที่การแพร่กระจาย คุณภาพของถิ่นที่อยู่อาศัย จำนวนของตำแหน่งของถิ่นที่อยู่อาศัย และจำนวนของประชากรในวัยเจริญพันธุ์ (ค) จำนวนประชากรในวัยเจริญพันธุ์โดยประมาณน้อยกว่า 2,500 ตัว และมีการลดลงอย่างต่อเนื่องโดยประมาณร้อยละ 20 ในระยะเวลา 5 ปี หรือ 2 รุ่น แล้วแต่ว่าช่วงเวลาใดจะนานกว่า ประชากรกระจัดกระจายมากหรือทุกตัวอยู่ในกลุ่มย่อยของกลุ่มประชากรเดียวและจำนวนประชากรในวัยเจริญพันธุ์โดยประมาณน้อยกว่า 250 ตัว การวิเคราะห์เชิงปริมาณแสดงให้เห็นโอกาสในการสูญพันธุ์ในธรรมชาติอย่างน้อยร้อยละ 20 ภายในระยะเวลา 20 ปี หรือ 5 รุ่น แล้วแต่ว่าช่วงเวลาใดจะนานกว่า

ตารางที่ 2.10 ชนิดของนกที่สำรวจพบทั้งหมดในพื้นที่ศึกษา (ต่อ)

คำอธิบายท้ายตารางที่ 2.10 เกี่ยวกับคุณสมบัติด้านการกระจายตามฤดู - ความชุกชุม - สถานภาพของสัตว์ป่า (ต่อ)

(2) **สถานภาพมีแนวโน้มสูญพันธุ์ (Vulnerable)** ได้แก่ ชนิดพันธุ์ที่ประสบความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในธรรมชาติในขนาดระยะกลาง ดังกำหนดในเกณฑ์ต่อไปนี้ (ก) มีจำนวนลดลงโดยสามารถสังเกต ประมาณ วินิจฉัยได้ หรือถูกคาดการณ์ว่าจะลดลงอย่างน้อยร้อยละ 20 ในช่วงระยะเวลา 10 ปีหรือ 3 รุ่น แล้วแต่ว่าช่วงเวลาใดจะนานกว่า โดยวิธีสังเกตโดยตรง ใช้ค่าดัชนีความชุกชุมที่เหมาะสมของชนิดพันธุ์ ตรวจการลดลงของพื้นที่การแพร่กระจาย หรือคุณภาพของถิ่นที่อยู่อาศัย คักยภาพการใช้ประโยชน์ ผลกระทบของชนิดพันธุ์นำเข้า (ข) ขอบเขตการแพร่กระจายโดยประมาณน้อยกว่า 20,000 ตารางกิโลเมตร หรือพื้นที่การแพร่กระจายโดยประมาณน้อยกว่า 2,000 ตารางกิโลเมตร และประชากรกระจายอย่างมาก อาศัยอยู่ในตำแหน่งที่อยู่อาศัยไม่มากกว่า 10 แห่ง หรือมีการลดลงอย่างต่อเนื่องหรือมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของขอบเขตและพื้นที่การแพร่กระจาย คุณภาพของถิ่นที่อยู่อาศัย จำนวนของตำแหน่งของถิ่นที่อยู่อาศัย และจำนวนของประชากรในวัยเจริญพันธุ์ (ค) จำนวนประชากรในวัยเจริญพันธุ์โดยประมาณน้อยกว่า 10,000 ตัว และมีการลดลงอย่างต่อเนื่องโดยประมาณร้อยละ 10 ในระยะเวลา 10 ปี หรือ 3 รุ่น แล้วแต่ว่าช่วงเวลาใดจะนานกว่า ประชากรกระจายมาก หรือทุกตัวอยู่ในกลุ่มย่อยของกลุ่มประชากรเดียว และจำนวนประชากรในวัยเจริญพันธุ์โดยประมาณน้อยกว่า 1,000 ตัว (ง) ประชากรมีจำนวนน้อย หรือมีวัยเจริญพันธุ์โดยประมาณน้อยกว่า 1,000 ตัว ประชากรจำกัดอยู่ในเฉพาะพื้นที่การแพร่กระจายหรือจำกัดอยู่ในตำแหน่งที่อยู่อาศัย ชนิดพันธุ์จะมีความเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของมนุษย์ในช่วงเวลาสั้นๆ แต่ในอนาคตคงไม่สามารถคาดการณ์ได้ (จ) การวิเคราะห์เชิงปริมาณแสดงให้เห็นโอกาสในการสูญพันธุ์ในธรรมชาติอย่างน้อยร้อยละ 10 ภายในระยะเวลา 100 ปี

(3) **สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near threatened)** เป็นชนิดพันธุ์ที่ยังมีความเสี่ยงน้อย ไม่เป็นเป้าหมายของโครงการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์หรือถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นพิเศษ หมายถึงชนิดพันธุ์ที่ใกล้จะมีคุณสมบัติเข้าอยู่ในจำพวกมีแนวโน้มที่จะสูญพันธุ์ แต่ไม่มีคุณสมบัติเป็นชนิดพันธุ์ถูกคุกคามในระยะเวลา 5 ปี

(ก) **นกน้ำและนกชายเลน** เป็นนกที่หากินในแหล่งน้ำ เช่น หนองน้ำ ทะเลสาบ สระน้ำ และบริเวณชายฝั่ง พื้นที่น้ำท่วมถึง เช่นป่าพรุ ป่าเสม็ด ป่าบึงน้ำจืด ป่าชายเลน ชายหาดทราย หาดเลน หรือที่ชื้นแฉะต่างๆ อาหารของนกเหล่านี้มีหลากหลาย ตั้งแต่ เมล็ดพืชน้ำ แมลง สัตว์เล็กในน้ำหรือในเลน ปลา และกบเขียด นกที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ นกเป็ดผี นกกาน้ำเล็ก นกกระสาขาว นกกระสาแดง นกยางกรอกพันธุ์จีน นกยางควาย นกยางทะเล นกยางโทนใหญ่ นกยางโทนน้อย นกยางเปีย นกยางเขียว นกยางไฟหัวดำ นกยางไฟธรรมดา นกเป็ดคับแค นกเป็ดแดง นกอัญชัญอกเทา นกอัญชัญเล็ก นกหนูแดง นกอัญชัญคิ้วขาว นกกวัก นกอีล้ำ นกอীগัง นกกระแตแต้แว๊ด นกหัวโตหลังจุดสีทอง นกหัวโตเล็กขาเหลือง นกหัวโตทรายใหญ่ นกชายเลนบึง นกชายเลนน้ำจืด นกเด้าดิน นกปากซ่อมทาง เข็ม นกปากซ่อมทางพัด นกโป่งวิด นกแอ่นทุ่งใหญ่ นกตีนเทียน นกนางนวลแกรบเคราขาว นกกระเต็นน้อยธรรมดา นกกระเต็นอกขาว นกกระเต็นหัวดำ นกกระเต็นใหญ่ธรรมดา นกกินเปี้ยว

(ข) **นกล่าเหยื่อ** เป็นนกที่บินล่าเหยื่อในพื้นที่โล่ง เมื่อพบเหยื่อจะโฉบลงมาจับตามแหล่งหญ้าและหนองน้ำ กินอาหารจำพวกสัตว์มีกระดูกสันหลัง เช่น หนู นกชนิดอื่น รวมทั้งปลาและกบเขียด ได้แก่ เหยี่ยวออสเปอร์ เหยี่ยวขาว เหยี่ยวแดง เหยี่ยวกิ้งก่าสีดำ เหยี่ยวนกเขาชิดรา เหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น นกออก เหยี่ยวรุ้ง เหยี่ยวฮอบบี้

(ค) **นกกินซาก** เป็นนกที่กินอาหารจำพวกสัตว์ที่ตายแล้ว และอาหารจากกองขยะ เช่น อีกา

(ง) **นกกินแมลง** เป็นนกกินแมลงแบบต่างๆ เป็นอาหาร วิธีการจับแมลงของนกกินแมลงแต่ละชนิดอาจแตกต่างกันออกไป เช่น บินกินแมลงในอากาศ จับแมลงตามใบไม้ กิ่งไม้ และลำต้น กินแมลงตามพื้นดิน นกขนาดใหญ่ นอกจากกินแมลงแล้วยังจับกบเขียดกินเป็นอาหารด้วย เช่น นกกระปูดใหญ่ นกตะขาบทุ่ง นกอีเสื้อสีน้ำตาล นกอีวาบตึกแดง นกกาเหว่า นกกระปูดใหญ่ นกแอ่นตาล นกแอ่นบ้าน นกจาบคาหัวสีส้ม นกจาบคาหัวเขียว นกจาบคาคอสีฟ้า นกตะขาบทุ่ง นกตะขาบดง นกโพระดกธรรมดา นกตีทอง นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง นกนางแอ่นบ้าน นกนางแอ่นแปซิฟิก นกนางแอ่นตะโพกแดง นกเด้าดินทุ่ง นกเด้าลมเหลือง นกเด้าลมดง นกเขนน้อยคิ้วขาว นกพญาไฟสีเทา นกขมิ้นน้อยธรรมดา นกแซงแซวหางปลา นกแซงแซวหางป่วงใหญ่ นกขมิ้นท้ายทอยดำ นกจาบดินนอกลาย นกกินแมลงอกเหลือง นกกระจ้อยป่าโกงกาง นกกระจ้อยคอขาว นกพงใหญ่ พันธุ์ญี่ปุ่น นกยออดข้าวทางแพนลาย นกกระจิบหญ้าท้องเหลือง นกกระจิบน้อยธรรมดา นกกระจิบคอดำ นกกางเขนบ้าน นกจับแมลงสีน้ำตาล นกอีแพรดแถบออกดดำ นกอีเสื้อสีน้ำตาล นกเอี้ยงสาริกา นกแว่นตาขาวสีทอง

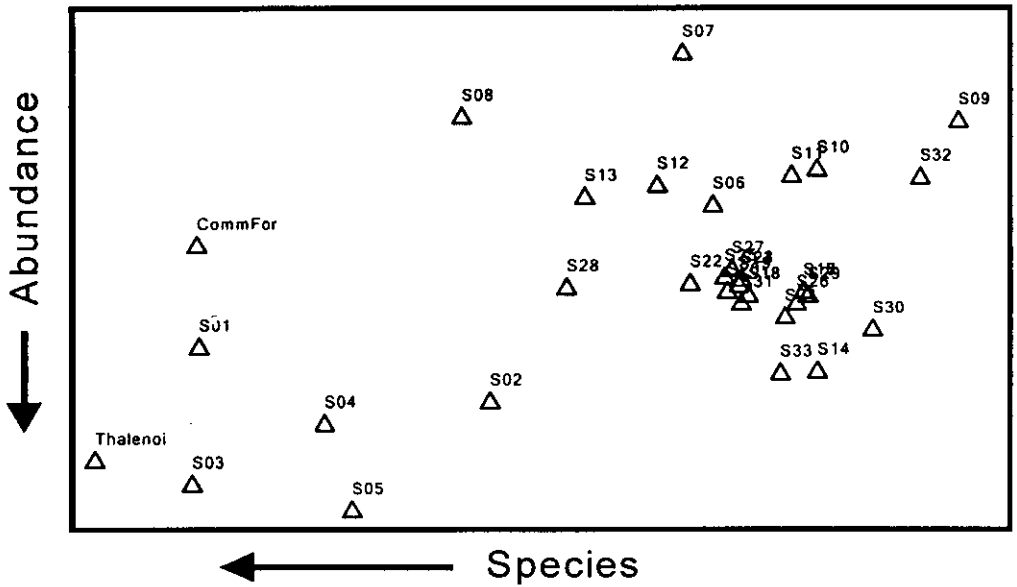
(จ) **นกกินเมล็ดและผล** เป็นนกที่กินเมล็ดพืชขนาดเล็ก เช่น เมล็ดข้าว เมล็ดหญ้า และผลไม้เนื้อนุ่ม เป็นอาหารหลัก นกกินผลไม้บางชนิดยังอาจกินแมลงเป็นอาหารด้วย เช่น นกปรอด นกเป็ดคอสีม่วง นกเป็ดอกสีม่วงน้ำตาล นกพิราบป่า นกเขาใหญ่ นกเขาขาว นกบั้งรอกใหญ่ นกปรอดทอง นกปรอดคอลาย นกปรอดหน้าवल

นกปรอดสวน นกขมิ้นท้ายทอยดำ นกกระจอกบ้าน นกกระจอกตาส นกกระจาบบรรณดา นกกระต๊อตะโพกขาว นกกระต๊อซีหนู

(จ) นกกินน้ำหวาน เป็นนกที่กินน้ำหวานจากดอกไม้ เป็นอาหารหลัก เช่น นกกินปลีคอสีน้ำตาล นกกินปลีอกเหลือง นกปลีกล้วยเล็ก นกสีชมพูสวน นกที่พบแบ่งตามลักษณะของถิ่นที่อยู่อาศัยในพื้นที่สำรวจโดยเปรียบเทียบกับลักษณะของที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่พบในรายงานอื่น ดังประมวลไว้ในภาคผนวก F5

(2.3) นกทะเล ตลอดระยะทางเดินเรือสำรวจ ไม่พบนกทะเลบินผ่านในบริเวณใกล้เคียง

เนื่องจากสัตว์ป่าสำคัญต่อการอนุรักษ์พบน้อยมากในพื้นที่สำรวจ ข้อมูลขอบเขตการแพร่กระจายของสัตว์ป่าสำคัญจึงไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้สร้างแผนที่แสดงการแพร่กระจายได้ อย่างไรก็ตาม พื้นที่สำรวจแต่ละจุดบางแหล่งมีสภาพแวดล้อมค่อนข้างคล้ายกันเมื่อเปรียบเทียบจากชนิดของนกที่พบ ด้วยวิธีวิเคราะห์แบบ Non-metric multidimensional scaling สามารถสร้างเป็นแผนภาพได้ดังรูปที่ 2.18

รูปที่ 2.18 แผนภาพแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างกันเล็กน้อย เกี่ยวกับชนิดพันธุ์ของนก (Species) และปริมาณของนกแต่ละชนิด (Abundance) ระหว่างจุดสำรวจในพื้นที่ต่างๆ (S01 - S33) (ตำแหน่งบริเวณมุมล่างซ้ายของภาพจะแสดงพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของชนิดและปริมาณมาก จากนั้นจะเปลี่ยนแปลงน้อยลงไปทางด้านขวาและด้านบน)

จะเห็นว่า จุดสำรวจแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มของจุดที่ 1-5 (S01-S05) กลุ่มของจุดที่ 6-13 (S06-S13) และกลุ่มของจุดที่ 14-33 (S14-S33) ความแตกต่างกันน่าจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยของสภาพแวดล้อมหลัก เช่น ลักษณะที่เป็นทุ่งหญ้าขึ้นและ นาข้าวที่ลุ่มน้ำท่วมถึง สวนยางสวนผลไม้ หรือ ทุ่งหญ้าแห้ง ซึ่งภายในแต่ละกลุ่มของจุดสำรวจก็ยังมี ความแตกต่างกันบ้างไม่มากก็น้อย เช่น ในกลุ่มของจุดที่ 1-5 นั้นแตกต่างกันค่อนข้างมาก เนื่องจากในบริเวณนี้มีแหล่งที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันหลายแบบ พบนกได้ต่างชนิดกัน

ตารางที่ 2.11 แสดงชนิดของนกเท่าที่สำรวจพบในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาปะช้าง-แหลมขาม ในการศึกษาครั้งนี้ นกที่จัดอยู่ในสถานภาพใกล้สูญพันธุ์มี 2 ชนิด ได้แก่ นกกระสาवल และนกกะสาแดง เพราะเป็นนกที่ต้องการต้นไม้ใหญ่ในการทำรัง ปัจจุบัน เหลือน้อย นกที่มีสถานภาพมีแนวโน้มสูญพันธุ์ ได้แก่ นกเขนน้อยคิ้วขาว และมีนกที่อยู่ใน สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม ได้แก่ นกเปิดคืบแค เขี้ยวแดง นกออก เขี้ยวฮอบบี้ และนก กระจาบธรรมดา ส่วนสัตว์บกชนิดอื่น ยังสำรวจพบสัตว์ป่าที่สำคัญตามบัญชีรายชื่อเดิมได้แก่ กระจง กระรอก และอีเห็นธรรมดา เท่านั้น

ตารางที่ 2.11 ชนิดของนกที่สำรวจพบในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาปะช้าง-แหลมขาม ในการศึกษาครั้งนี้

ชื่อสามัญ ไทย-อังกฤษ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติ ประชากร	สถานภาพ
1 นกเป็ดผี (Little Grebe)	<i>Podiceps ruficollis</i>	R-C	
2 นกน้ำเล็ก (Little Cormorant)	<i>Phalacrocorax niger</i>	R-C	
3 นกกระสาवल (Grey Heron)	<i>Ardea cinerea</i>	WV-C	EN
4 นกกะสาแดง (Purple Heron)	<i>Ardea purpurea</i>	WV-C	EN
5 นกยางกรอกพันธุ์จีน (Chinese Pond-Heron)	<i>Ardeola bacchus</i>	WV-C	
6 นกยางควาย (Cattle Egret)	<i>Bubulcus ibis</i>	R-C	
7 นกยางทะเล (Pacific Reef-Egret)	<i>Egretta sacra</i>	R-C	
8 นกยางโทนใหญ่ (Great Egret)	<i>Egretta alba</i>	R-C	
9 นกยางโทนน้อย (Plume Egret)	<i>Egretta intermedia</i>	WV-C	
10 นกยางเปีย (Little Egret)	<i>Egretta garzetta</i>	R-C	
11 นกยางเขียว (Little Heron)	<i>Butorides striatus</i>	R-C	
12 นกยางไฟหัวดำ (Yellow Bittern)	<i>Ixobrychus sinensis</i>	R-C	
13 นกยางไฟธรรมดา (Cinnamon Bittern)	<i>Ixobrychus cinnamomeus</i>	R-C	
14 นกเปิดคืบแค (Cotton Teal)	<i>Nettapus coromandelianus</i>	R-C	NT
15 นกเปิดแดง (Whistling Duck)	<i>Dendrocygna javanica</i>	R-C	
16 เขี้ยวออสเปร (Osprey)	<i>Pandion haliaetus</i>	WV-UC	
17 เขี้ยวขาว (Black-shouldered Kite)	<i>Elanus caeruleus</i>	R-C	
18 เขี้ยวแดง (Brahminy Kite)	<i>Haliastur indus</i>	R-C	NT
19 เขี้ยวกิ้งก่าสีดำ (Black Baza)	<i>Aviceda leucopygia</i>	WV-UC	

ตารางที่ 2.11 ชนิดของนกที่สำรวจพบในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาปะช้าง-แหลมขาม ในการศึกษาครั้งนี้ (ต่อ)

ชื่อสามัญ ไทย-อังกฤษ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติ ประชากร	สถานภาพ
20 เขี้ยวนกเขาชिकรา (Shikra)	<i>Accipiter badius</i>	R-C	
21 เขี้ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น (Japanese Sparrowhawk)	<i>Accipiter gularis</i>	PM-C	
22 นกออก (White-bellied Sea-Eagle)	<i>Haliaeetus leucogaster</i>	R-UC	NT
23 เขี้ยวรุ้ง (Crested Serpent Eagle)	<i>Spilornis cheela</i>	R-C	
24 เขี้ยวฮอบบี้ (Oriental Hobby)	<i>Falco severus</i>	R-UC	NT
25 นกหนูแดง (Ruddy-breasted Crake)	<i>Porzana fusca</i>	R-C	
26 นกอีวัชฎีขาว (White-browed Crake)	<i>Porzana cinerea</i>	R-UC	
27 นกกวัก (White-breasted Waterhen)	<i>Amauromis phoenicurus</i>	R-C	
28 นกอีล้ำ (Common Moorhen)	<i>Gallinula chloropus</i>	R-C	
29 นกกระแตดั้นวัด (Red-wattled Lapwing)	<i>Vanellus indicus</i>	R-C	
30 นกชายเลนนิ่ง (Marsh Sandpiper)	<i>Tringa stagnatilis</i>	WV-C	
31 นกชายเลนน้ำจืด (Wood Sandpiper)	<i>Tringa glareola</i>	WV-C	
32 นกเต้าตีน (Common Sandpiper)	<i>Actitis hypoleucos</i>	WV-C	
33 นกปากซ่อมหางพัด (Common Snipe)	<i>Gallinago gallinago</i>	WV-C	
34 นกแอ่นทุ่งใหญ่ (Oriental Pratincole)	<i>Glareola maldivarum</i>	BV-C	
35 นกตีนเทียน (Black-winged Stilt)	<i>Himantopus himantopus</i>	R-C	
36 นกนางนวลกลบเคราขาว (Whiskered Tern)	<i>Chlidonias hybridus</i>	WV-C	
37 นกเปล้าคอสีม่วง (Pink-necked Pigeon)	<i>Treron vernans</i>	R-C	
38 นกเปล้าคอสีม่วงหน้าตาล (Orange-breasted Pigeon)	<i>Treron bicincta</i>	R-UC	
39 นกพิราบป่า (Rock Pigeon)	<i>Columba livia</i>	R-C	
40 นกเขาใหญ่ (Spotted Dove)	<i>Streptopelia chinensis</i>	R-C	
41 นกเขาวัว (Zebra Dove)	<i>Geopelia striata</i>	R-C	
42 นกอีวาบดักแตน (Plaintive Cuckoo)	<i>Cacomantis merulinus</i>	R-C	
43 นกกาเหว่า (Common Koel)	<i>Eudynamis scolopacea</i>	R-C	
44 นกบั้งรอกใหญ่ (Green-billed Malkoha)	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	R-C	
45 นกกะปูดใหญ่ (Greater Coucal)	<i>Centropus sinensis</i>	R-C	
46 นกแอ่นตาล (Asian Palm-Swift)	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	R-C	
47 นกแอ่นบ้าน (House Swift)	<i>Apus affinis</i>	R-C	
48 นกกระเต็นน้อยธรรมดา (Common Kingfisher)	<i>Alcedo atthis</i>	WV-C	
49 นกกระเต็นใหญ่ธรรมดา (Stork-billed Kingfisher)	<i>Halcyon capensis</i>	R-UC	
50 นกกระเต็นอกขาว (White-throated Kingfisher)	<i>Halcyon smymensis</i>	R-C	
51 นกกระเต็นหัวดำ (Black-capped Kingfisher)	<i>Halcyon pileata</i>	WV-C	
52 นกกินปลิว (Collared Kingfisher)	<i>Halcyon chloris</i>	R-C	
53 นกจับคาคหัวสีส้ม (Chestnut-headed Bee-eater)	<i>Merops leschenaulti</i>	R-C	
54 นกจับคาคหัวเขียว (Blue-tailed Bee-eater)	<i>Merops philippinus</i>	R-C	
55 นกจับคาคอสีฟ้า (Blue-throated Bee-eater)	<i>Merops viridis</i>	R-UC	
56 นกตะขาบทุ่ง (Indian Roller)	<i>Coracias benghalensis</i>	R-C	

ตารางที่ 2.11 ชนิดของนกที่สำรวจพบในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาปะช้าง-แหลมขาม ในการศึกษาครั้งนี้ (ต่อ)

ชื่อสามัญ ไทย-อังกฤษ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติ ประชากร	สถานภาพ
57 นกตะขาบดง (Dollarbird)	<i>Eurystomus orientalis</i>	R-C	
58 นกโพระดกธรรมดา (Lineated Barbet)	<i>Megalaima lineata</i>	R-C	
59 นกตีทอง (Coppersmith Barbet)	<i>Megalaima haemacephala</i>	R-C	
60 นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง (Common Goldenback)	<i>Dinopium javanense</i>	R-C	
61 นกนางแอ่นบ้าน (Barn Swallow)	<i>Hirundo rustica</i>	WV-C	
62 นกนางแอ่นแปซิฟิก (Pacific Swallow)	<i>Hirundo tahitica</i>	R-C	
63 นกนางแอ่นตะโพกแดง (Red-rumped Swallow)	<i>Hirundo daurica</i>	R-C	
64 นกเด้าดินทุ่ง (Richard's Pipit)	<i>Anthus novaeseelandiae</i>	R-C	
65 นกเด้าลมเหลือง (Yellow Wagtail)	<i>Motacilla flava</i>	WV-C	
66 นกเด้าลมดง (Forest Wagtail)	<i>Dendronanthus indicus</i>	WV-C	
67 นกเขนน้อยคิ้วขาว (Pied Triller)	<i>Lalage nigra</i>	R-UC	VU
68 นกพญาไฟสีเทา (Ashy Minivet)	<i>Pericrocotus divaricatus</i>	WV-C	
69 นกขมิ้นน้อยธรรมดา (Common Iora)	<i>Aegithina tiphia</i>	R-C	
70 นกปรอดทอง (Black-headed Bulbul)	<i>Pycnonotus atriceps</i>	R-C	
71 นกปรอดคอลาย (Stripe-throated Bulbul)	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	R-C	
72 นกปรอดหน้าवल (Yellow-vented Bulbul)	<i>Pycnonotus goiavier</i>	R-C	
73 นกปรอดสวน (Streak-eared Bulbul)	<i>Pycnonotus blandfordi</i>	R-C	
74 นกขงแขวหางปลา (Black Drongo)	<i>Dicrurus macrocercus</i>	WV-C	
75 นกขงแขวหางบ่วงใหญ่ (Greater Racket-tailed Drongo)	<i>Dicrurus paradiseus</i>	R-C	
76 นกขมิ้นท้ายทอยดำ (Black-naped Oriole)	<i>Oriolus chinensis</i>	WV-C; BV-C	
77 อีกา (Large-billed Crow)	<i>Corvus macrorhynchos</i>	R-C	
78 นกจาบดินอกลาย (Puff-throated Babbler)	<i>Pellorneum ruficeps</i>	R-C	
79 นกกินแมลงอกเหลือง (Striped Tit-Babbler)	<i>Macronous gularis</i>	R-C	
90 นกกระจ้อยป่าโกงกาง (Flyeater)	<i>Gerygone sulphurea</i>	R-C	
91 นกกระจ้อยคอขาว (Yellow-bellied Warbler)	<i>Abroscopus superciliaris</i>	R-C	
92 นกพงใหญ่พันธุ์ญี่ปุ่น (Great Reed-Warbler)	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	WV-C	
93 นกยอด้ข้าวหางแพนลาย (Zitting Cisticola)	<i>Cisticola juncidis</i>	R-C	
94 นกกระจิบหน้าท้องเหลือง (Yellow-bellied Prinia)	<i>Prinia flaviventris</i>	R-C	
95 นกกระจิบน้อยธรรมดา (Common Tailorbird)	<i>Orthotomus sutorius</i>	R-C	
96 นกกระจิบคอดำ (Dark-necked Tailorbird)	<i>Orthotomus atrogularis</i>	R-C	
97 นกกางเขนบ้าน (Magpie Robin)	<i>Copsychus saularis</i>	R-C	
98 นกจับแมลงสีน้ำตาล (Asian Brown Flycatcher)	<i>Muscicapa dauurica</i>	WV-C	
99 นกอีแพรดแถบอกดำ (Pied Fantail)	<i>Rhipidura javanica</i>	R-C	

ตารางที่ 2.11 ชนิดของนกที่สำรวจพบในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาปะช้าง-แหลมขาม ในการศึกษาครั้งนี้ (ต่อ)

ชื่อสามัญ ไทย-อังกฤษ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติ ประชากร	สถานภาพ
100 นกอีเสือสีน้ำตาล (Brown Shrike)	<i>Lanius cristatus</i>	WV-C	
101 นกเอี้ยงสาริกา (Common Myna)	<i>Acridotheres tristis</i>	R-C	
102 นกกินปลีคอสีน้ำตาล (Brown-throated Sunbird)	<i>Anthreptes malacensis</i>	R-C	
103 นกกินปลีคอเหลือง (Olive-backed Sunbird)	<i>Nectarinia jugularis</i>	R-C	
104 นกปลีก้วยเล็ก (Little Spiderhunter)	<i>Arachnothera longirostra</i>	R-C	
105 นกสีชมพูสวน (Scarlet-backed Flowerpecker)	<i>Dicaeum cruentatum</i>	R-C	
106 นกแว่นตาขาวสีทอง (Oriental White-eye)	<i>Zosterops palpebrosus</i>	R-C	
107 นกกระจอกบ้าน (House Sparrow)	<i>Passer domesticus</i>	R-C	
108 นกกระจอกตาล (Plain-backed Sparrow)	<i>Passer flaveolus</i>	R-C	
109 นกกระจาบบรรณดา (Baya Weaver)	<i>Ploceus philippinus</i>	R-C	NT
110 นกกระตีดตะโพกขาว (White-rumped Munia)	<i>Lonchura striata</i>	R-C	
111 นกกระตีดซี่หมู (Scaly-breasted Munia)	<i>Lonchura punctulata</i>	R-C	

หมายเหตุ : คำย่อ R = Resident species = ประชากรประจำถิ่น ชนิดที่พบตลอดปี และอาจผสมพันธุ์ในพื้นที่ ; WV = Winter visitor species = ประชากรอพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว นอกฤดูสืบพันธุ์ ไม่ผสมพันธุ์ในพื้นที่ ; BV = ประชากรอพยพเข้ามาสืบพันธุ์ ; PM = ประชากรอพยพผ่าน ; C = Common = พบเป็นประจำ ; UC = Uncommon = ไม่พบบ่อย ; EN = สถานภาพใกล้สูญพันธุ์ ; VU = สถานภาพมีแนวโน้มสูญพันธุ์ ; NT = สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (ดูคำอธิบายท้ายตารางที่ 2.10)

สัตว์ป่าที่พบในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติคลองลำป่าง ไม่พบสัตว์ขนาดใหญ่ เพราะการรบกวนของมนุษย์มีมาก สัตว์บกที่พบบ่อยได้แก่ กระจอกปลายหางดำ และอีเห็นธรรมดา ส่วนแก้งอาจพบได้บ้างในบางบริเวณ แต่ไม่มากนัก สัตว์จำพวกนกเท่าที่สำรวจพบในบริเวณ (ตารางที่ 2.12) พบว่ามีนกเพียงชนิดเดียวเท่านั้นที่มีสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม ตามเกณฑ์ของ IUCN คือ เหยี่ยวแดง

ตารางที่ 2.12 ชนิดนกที่สำรวจพบในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติคลองลำปึง เฉพาะส่วนที่แนวทอส่งก๊าซพาดผ่าน

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติ ประชากร	สถานภาพ
1. นกยางกรอกพันธุ์จีน (Chinese Pond-Heron)	<i>Ardeola bacchus</i>	WV-C	
2. เหยี่ยวขาว (Black-shouldered Kite)	<i>Elanus caeruleus</i>	R-C	
3. เหยี่ยวแดง (Brahminy Kite)	<i>Haliastur indus</i>	R-C	NT
4. เหยี่ยวรุ้ง (Crested Serpent Eagle)	<i>Spilornis cheela</i>	R-C	
5. นกพิราบป่า (Rock Pigeon)	<i>Columba livia</i>	R-C	
6. นกเขาใหญ่ (Spotted Dove)	<i>Streptopelia chinensis</i>	R-C	
7. นกเขาชวา (Zebra Dove)	<i>Geopelia striata</i>	R-C	
8. นกกาเหว่า (Common Koel)	<i>Eudynamys scolopacea</i>	R-C	
9. นกบั้งรอกใหญ่ (Green-billed Malkoha)	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	R-C	
10. นกกระปูดใหญ่ (Greater Coucal)	<i>Centropus sinensis</i>	R-C	
11. นกแอ่นตาล (Asian Palm-Swift)	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	R-C	
12. นกแอ่นบ้าน (House Swift)	<i>Apus affinis</i>	R-C	
13. นกจาบคาหัวเขียว (Blue-tailed Bee-eater)	<i>Merops philippinus</i>	WV-C	
14. นกจาบคาคอสีฟ้า (Blue-throated Bee-eater)	<i>Merops viridis</i>	R-C	
15. นกตะขาบทุ่ง (Indian Roller)	<i>Coracias benghalensis</i>	R-C	
16. นกตะขาบดง (Dollarbird)	<i>Eurystomus orientalis</i>	R-C	
17. นกโพระดกธรรมดา (Lineated Barbet)	<i>Megalaima lineata</i>	R-C	
18. นกตีทอง (Coppersmith Barbet)	<i>Megalaima haemacephala</i>	R-C	
19. นกนางแอ่นบ้าน (Barn Swallow)	<i>Hirundo rustica</i>	WV-C	
20. นกนางแอ่นแปซิฟิก (Pacific Swallow)	<i>Hirundo tahitica</i>	R-C	
21. นกเค้าดินทุ่ง (Richard's Pipit)	<i>Anthus novaeseelandiae</i>	R-C	
22. นกปรอดหน้าवल (Yellow-vented Bulbul)	<i>Pycnonotus goiavier</i>	R-C	
23. นกแซงแซวหางปลา (Black Drongo)	<i>Dicrurus macrocercus</i>	WV-C	
24. อีกา (Large-billed Crow)	<i>Corvus macrorhynchos</i>	R-C	
25. นกกระจับหน้าท้องเหลือง (Yellow-bellied Prinia)	<i>Prinia flaviventris</i>	R-C	
26. นกกระจับน้อยธรรมดา (Common Tailorbird)	<i>Orthotomus sutorius</i>	R-C	
27. นกกระจับคอดำ (Dark-necked Tailorbird)	<i>Orthotomus atrogularis</i>	R-C	
28. นกกางเขนบ้าน (Magpie Robin)	<i>Copsychus saularis</i>	R-C	
29. นกอีเสือสีน้ำตาล (Brown Shrike)	<i>Lanius cristatus</i>	WV-C	
30. นกเอี้ยงสาริกา (Common Myna)	<i>Acridotheres tristis</i>	R-C	

ตารางที่ 2.12 ชนิดนกที่สำรวจพบในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติคลองลำปาง เฉพาะส่วนที่แนวท่อน้ำส่งก๊าซพาดผ่าน (ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	คุณสมบัติ ประชากร	สถานภาพ
31. นกกินปลีคอสีน้ำตาล (Brown-throated Sunbird)	<i>Anthreptes malacensis</i>	R-C	
32. นกกินปลีอกเหลือง (Olive- backed Sunbird)	<i>Nectarinia jugularis</i>	R-C	
33. นกปลีกล้วยเล็ก (Little Spiderhunter)	<i>Arachnothera longirostra</i>	R-C	
34. นกสีชมพูสวน (Scarlet-backed Flowerpecker)	<i>Dicaeum cruentatum</i>	R-C	
35. นกแว่นตาขาวสีทอง (Oriental White-eye)	<i>Zosterops palpebrosus</i>	R-C	
36. นกกระจอกบ้าน (House Sparrow)	<i>Passer domesticus</i>	R-C	
37. นกกระจอกตาล (Plain-backed Sparrow)	<i>Passer flaveolus</i>	R-C	
38. นกกระตีดตะโพกขาว (White-rumped Munia)	<i>Lonchura striata</i>	R-C	
39. นกกระตีดซี่หมู (Scaly- breasted Munia)	<i>Lonchura punctulata</i>	R-C	

สัตว์ป่าที่สำรวจพบ ในพื้นที่ศึกษาบริเวณแนวท่อน้ำส่งก๊าซและจัดอยู่ในบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 แยกเป็นประเภท สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก นก ปลา และแมลง มีดังต่อไปนี้

สัตว์เลื้อยคลาน

กิ้งก่าธรรมดา	<i>Calotes spp.</i>	ตะกวด	<i>Varanus nebulosus</i>
กิ้งก่าบิน	<i>Draco spp.</i>	เหี้ย	<i>Varanus salvator</i>
งูจงอาง	<i>Ophiophagus hanah</i>	เต่านา	<i>Malayemys subtrijuga</i>
งูทางมะพร้าว	<i>Elaphe spp.</i>		

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

จากการสำรวจ ไม่พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่จัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครองฯ ได้สอบถามจากชาวบ้านที่อาศัยใกล้เคียงพื้นที่ พบว่า อาจมีสัตว์พวกค้างคาวบางชนิด เช่น ค้างคาวผลไม้ จำพวกค้างคาวหูขาว (*Cynopterus sp.*) และค้างคาวกินแมลงจำพวกค้างคาวมงกุฏ (*Rhinolophus sp.*) บินเข้ามาหากินในพื้นที่

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ในการสำรวจไม่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่จัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครองฯ

นก

ในการสำรวจพบนกจำนวน 101 ชนิด ที่จัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครองฯ

นกเป็ดผี	<i>Podiceps ruficollis</i>	เหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น	<i>Accipiter gularis</i>
นกกาน้ำเหล็ก	<i>Phalacrocorax niger</i>	นกออก	<i>Haliaeetus leucogaster</i>
นกกระสานวล	<i>Ardea cinerea</i>	เหยี่ยวรุ้ง	<i>Spilornis cheela</i>
นกกระสาแดง	<i>Ardea purpurea</i>	เหยี่ยวขอบปี	<i>Falco severus</i>
นกยางกรอกพันธุ์จีน	<i>Ardeola bacchus</i>	นกคุ้มอกลาย	<i>Turnix suscitator</i>
นกยางควาย	<i>Bubulcus ibis</i>	นกอัญชัญอกเทา	<i>Rallus striatus</i>
นกยางทะเล	<i>Egretta sacra</i>	นกอัญชัญเล็ก	<i>Porzana pusilla</i>
นกยางโทนใหญ่	<i>Egretta alba</i>	นกหนูแดง	<i>Porzana fusca</i>
นกยางโทนน้อย	<i>Egretta intermedia</i>	นกอัญชัญคิ้วขาว	<i>Porzana cinerea</i>
นกยางเปีย	<i>Egretta garzetta</i>	นกควัก	<i>Amaurornis phoenicurus</i>
นกยางเขียว	<i>Butorides striatus</i>	นกอีล้ำ	<i>Gallinula chloropus</i>
นกยางไฟหัวดำ	<i>Ixobrychus sinensis</i>	นกอีโก้	<i>Porphyrio porphyrio</i>
นกยางไฟธรรมดา	<i>Ixobrychus cinnamomeus</i>	นกกระแตแต้แว้ด	<i>Vanellus indicus</i>
นกเป็ดคืบแค	<i>Nettapus coromandelianus</i>	นกหัวโตหลังจุดสีทอง	<i>Pluvialis fulva</i>
นกเป็ดแดง	<i>Dendrocygna javanica</i>	นกชายเลนบึง	<i>Tringa stagnatilis</i>
เหยี่ยวออสเปอร์	<i>Pandion haliaetus</i>	นกชายเลนน้ำจืด	<i>Tringa glareola</i>
เหยี่ยวขาว	<i>Elanus caeruleus</i>	นกเด้าดิน	<i>Actitis hypoleucos</i>
เหยี่ยวแดง	<i>Haliastur indus</i>	นกปากซ่อมทางเข็ม	<i>Gallinago stenura</i>
เหยี่ยวกิ้งก่าสีดำ	<i>Aviceda leuphotyes</i>	นกปากซ่อมทางพัด	<i>Gallinago gallinago</i>
เหยี่ยวนกเขาชัตรา	<i>Accipiter badius</i>	นกโป่งวิด	<i>Rostratula benghalensis</i>
นกแอนทุ่งใหญ่	<i>Glaeola maldivarum</i>	นกขมิ้นน้อยธรรมดา	<i>Aegithina tiphia</i>
นกตีนเทียน	<i>Himantopus himantopus</i>	นกปรอดทอง	<i>Pycnonotus atriceps</i>
นกนางนวลกลีบเคราขาว	<i>Chlidonias hybridus</i>	นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>
นกเป็ล้าคอสีม่วง	<i>Treron vernans</i>	นกปรอดหน้านวล	<i>Pycnonotus goiavier</i>
นกเป็ล้าคอสีม่วงหน้าตาล.	<i>Treron bicincta</i>	นกปรอดสวน	<i>Pycnonotus blandfordi</i>
นกอีวาบดักแตน	<i>Cacomantis merulinus</i>	นกแซงแซวหางปลา	<i>Dicrurus macrocerus</i>

นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	นกแขงแขวหางบัวงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>
นกกะปูดใหญ่	<i>Centropus sinensis</i>	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>
นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	อีกา	<i>Corvus macrorhynchos</i>
นกแอ่นบ้าน	<i>Apus affinis</i>	นกจาบดินนอกลาย	<i>Pellorneum ruficeps</i>
นกกระเต็นน้อยธรรมดา	<i>Alcedo atthis</i>	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronous gularis</i>
นกกระเต็นใหญ่ธรรมดา	<i>Halcyon capensis</i>	นกกระจอยป่าโกงกาง	<i>Gerygone sulphurea</i>
นกกระเต็นนอกขาว	<i>Halcyon smyrnensis</i>	นกกระจอยคอขาว	<i>Abroscopus superciliaris</i>
นกกระเต็นหัวดำ	<i>Halcyon pileata</i>	นกพงใหญ่พันธุ์ญี่ปุ่น	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
นกกินเปี้ยว	<i>Halcyon chloris</i>	นกยอดข้าวหางแพนลาย	<i>Cisticola juncidis</i>
นกจาบคาหัวสีส้ม	<i>Merops leschenaulti</i>	นกกระจับปญาท้องเหลือง	<i>Prinia flaviventris</i>
นกจาบคาหัวเขียว	<i>Merops philippinus</i>	นกกระจับน้อยธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i>
นกจาบคาคอสีฟ้า	<i>Merops viridis</i>	นกกระจับคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>
นกตะขาบทุ่ง	<i>Coracias benghalensis</i>	นกแกงเซ่นบ้าน	<i>Copsychus saularis</i>
นกตะขาบดง	<i>Eurystomus orientalis</i>	นกจับแมลงสีน้ำตาล	<i>Muscicapa dauurica</i>
นกโพระดกธรรมดา	<i>Megalaima lineata</i>	นกอีเสือสีน้ำตาล	<i>Lanius cristatus</i>
นกตีทอง	<i>Megalaima haemacephala</i>	นกเอี้ยงสาริกา	<i>Acridotheres tristis</i>
นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง	<i>Dinopium javanense</i>	นกกินปลีคอสีน้ำตาล	<i>Anthreptes malacensis</i>
นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	นกกินปลีอกเหลือง	<i>Nectarinia jugularis</i>
นกนางแอ่นแปซิฟิก	<i>Hirundo tahitica</i>	นกปลีกล้วยเล็ก	<i>Arachnothera longirostra</i>
นกนางแอ่นตะโพกแดง	<i>Hirundo daurica</i>	นกสีชมพูสวน	<i>Dicaeum cruentatum</i>
นกเด้าดินทุ่ง	<i>Anthus novaeseelandiae</i>	นกแว่นตาขาวสีทอง	<i>Zosterops palpebrosus</i>
นกเด้าลมเหลือง	<i>Motacilla flava</i>	นกกระจาบธรรมดา	<i>Ploceus philippinus</i>
นกเด้าลมดง	<i>Dendronanthus indicus</i>	นกกระดัดตะโพกขาว	<i>Lonchura striata</i>
นกเขนน้อยคิ้วขาว	<i>Lalage nigra</i>	นกกระดัดขี้หมู	<i>Lonchura punctulata</i>
นกพญาไฟสีเทา	<i>Pericrocotus divaricatus</i>		

ปลา

ในการสำรวจไม่พบปลาที่จัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครองฯ

แมลง

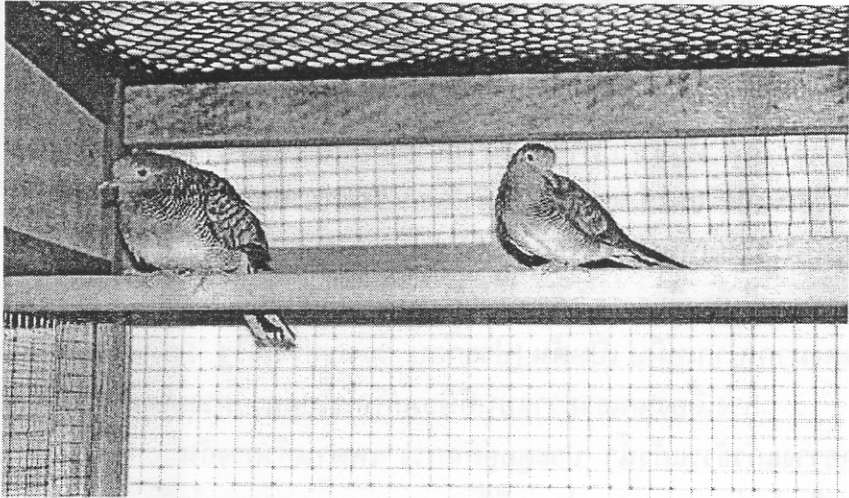
ในการสำรวจไม่พบแมลงที่จัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครองฯ

การประเมินสภาพของแหล่งอาศัยของนกในพื้นที่ตามแนวท่อส่งก๊าซ จัดว่าเป็นพื้นที่ที่ถูกเปลี่ยนแปลงจากธรรมชาติดั้งเดิมแทบทั้งหมด มีความเหมาะสมเฉพาะสำหรับสัตว์ที่ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นได้บ่อยใกล้แหล่งอาศัยของคนได้ดี ไม่เหมาะสมสำหรับสัตว์ที่ต้องการปัจจัยการดำรงชีพที่เฉพาะเจาะจงและถาวร เช่น สัตว์บกและนกในป่า บางแห่งเป็นพื้นที่ควบคุมจำกัดการปลูกพืชและก่อสร้าง เช่น ตามแนวสายส่งไฟฟ้าแรงสูง บางแห่งมีการรบกวนจากกิจกรรมของคนอยู่ตลอดเวลา เช่น ทำการเกษตร หรือใกล้ถนนสายใหญ่ ส่วนน้อยที่เป็นป่าละเมาะชายหาด มีการรบกวนน้อย

(3) การเพาะเลี้ยงนกเขาชวา (*Zebra Dove - Geopelia striata*) นกเขาชวา (รูปที่ 2.19) เป็นนกประจำถิ่นในภาคใต้ประเทศไทย และถูกนำไปแพร่พันธุ์ในภาคอื่นๆ ของประเทศ พบได้ทั่วไปตามสวน ไร่ ป่าละเมาะ การเลี้ยงนกเขาชวาป่ามีมานานกว่า 1,000 ปี ส่วนการเลี้ยงนกเขาลูกผสมบ้านเพื่อการแข่งขันนั้นเพิ่งเริ่มไม่นานมานี้ มีผู้ทดลองผสมพันธุ์นกเขาชวาป่าที่ธนบุรี เมื่อปี พ.ศ. 2502 ได้ผลพอสมควร ต่อมาในปี พ.ศ. 2512 ได้มีผู้ทดลองผสมพันธุ์นกเขาชวาเสียงที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ประสบความสำเร็จมาก และกิจกรรมการผสมพันธุ์นกเขาชวาก็แพร่ขยายอย่างรวดเร็วจากนั้นเป็นต้นมา โดยเฉพาะในภาคใต้มีศูนย์กลางที่อำเภอจะนะ (รูปที่ 2.20) และเป็นที่นิยมใน 4 จังหวัด คือ สงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

นกเขาชวาที่เพาะเลี้ยงเพื่อการแข่งขันในปัจจุบันส่วนมากเป็นนกลูกผสมบ้านทั้งสิ้น ชั้นของนกลูกผสมบ้านแบ่งเป็นชั้นๆ ได้แก่ นกลูกผสมบ้านชั้น 1 หรือ ชั้นลูกป่า เกิดจากพ่อนกเขาป่าผสมแม่นกเขาป่า นกเขาลูกผสมบ้านชั้น 2 หรือ ชั้นหลานป่า นกเขาลูกผสมบ้านชั้น 3 หรือ ชั้นเหลนป่า นกเขาลูกผสมบ้านชั้น 4 หรือ ชั้นโหล่นป่า นกเขาลูกผสมบ้านชั้น 5 หรือ ชั้นสือป่า นกเขาลูกผสมบ้านชั้น 6 หรือ ชั้นสือป่า นกเขาลูกผสมบ้านชั้น 7 หรือต่อไปก็เรียก ชั้นสือป่า ทั้งสิ้น เป็นนกเขาลูกผสมพันธุ์โดยแท้จริง

นกเขาชวาที่จับจากป่า จะมีอายุการเลี้ยงให้มีเสียงได้อยู่ได้นานถึง 10 ปี นานกว่านก ลูกผสมบ้านซึ่งจะมีเสียงได้อยู่ได้ประมาณ 4 ปีเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนกลูกผสมบ้าน จะได้รับความนิยมเสียงมากกว่านกป่ามาก เหตุที่นกป่าไม่ได้รับความนิยมเสียงเพราะเสียง ปลายไม่ดก เสียงให้เชื่องยาก ต้องเลี้ยงนาน คุณภาพของเสียงปลายไม่ได้รับความนิยม

รูปที่ 2.19 นกเขาชวา *Geopelia striata*

รูปที่ 2.20 สัญลักษณ์รูปนกเขาชวา บนหอนาฬิกา อำเภอจะนะ แสดงถึงความสำคัญของท่านถิ่นในการเป็นศูนย์กลางการเพาะเลี้ยงนกเขาชวาเลี้ยง